

Kooperatifin üye aidatlarının değerlendirilmesi sonucu elde edilen gelirlerin ortaklara dağıtılması ve sigortacılık faaliyetiyle uğraşılması nedeniyle muafiyetten yararlanamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 4-463
Tarih	25.10.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 4-463 25/10/2010

Konu : Kooperatifin Kurumlar Vergisi muafiyeti .

Kurumlar vergisi mükellefiyetinize ilişkin ... tarihli dilekçenizde sorulan hususlara ... tarih ve ... sayılı yazımızla cevap verilmiş olup ilgide kayıtlı ek dilekçenizde sorulan hususlara ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem

sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunması ve bu hükümlere fiilen uyması şartıyla kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf oldukları hüküm altına alınmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13.1. Muafiyet şartları" başlıklı bölümünde,

"Kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmeleri için ana sözleşmelerinde;

- Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmamasına,
- Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesine,
- Yedek akçelerinin ortaklara dağıtılmamasına,
- Sadece ortaklarla iş görülmesine

dair hükümlerin bulunması ve bu kayıt ve şartlara da fiilen uyulması gerekmektedir.

Bu şartlara ana sözleşmelerinde yer vermeyen ya da yer vermekle beraber bu şartlara fiiliyatta uymayan kooperatifler, muafiyet hükümlerinden yararlanamayacaktır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde ise kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar için hesaplanan risturnların ortaklara dağıtımının kâr dağıtımı sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

1 seri no.lu Tebliğinin "5.11.1. Yönetim gideri karşılığı olarak ödenen paralardan harcanmayarak ortaklara dağıtılan kısımlar" başlıklı bölümünde de, "Bütün kooperatifler için ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar, risturn istisnasından yararlanacaktır. Yönetim gideri olarak ödenen paraların risturn sayılabilmesi için kooperatif tarafından üyelere iade edilmesi gerekmektedir. İade nakden olabileceği gibi hesaben de olabilir." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, Kooperatifiniz üye aidatlarını değerlendirerek elde ettiği faiz veya benzeri gelirleri ortaklara dağıtması halinde, muafiyet şartlarında "sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması" şartını ve sigortacılık hizmetinin üçüncü kişilere yapılması durumunda da "sadece ortaklarla iş görülmesi" şartını ihlal etmiş olacağından; söz konusu şartların ihlal edildiği tarihten itibaren kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan; Kooperatifiniz, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde sayılan tüketim, üretim, kredi kooperatifleri arasında sayılmadığından sadece ortakların yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak ortaklara iade edilen kısımlar için risturn istisnasından yararlanabilir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026